

حسین نوری

آفرینش خفاش

اهر از آمیز است

• فاصله اشیاء را با گوش درک می‌کند

• تنها پرنده‌ای که بچه خود را حمل می‌کند

• بیان پیشوای عالیقدر اسلام در این مورد

از جمله جاذورانی که خلقت وزندگی اعجاب‌آمیزی دارد «خفاش» است. خفاش که یکنوع شبپره مخصوصی است از لحاظ اینکه دارای پستان است و بچه خود را در شکم حمل می‌کند و از پستان شیر میدهد، شباخت کاملی طبقه پستانداران دارد و از جهت اینکه بالهای مخصوص خود پر واز می‌پردازد به پرنده‌گان شبیه است ولذا آنرا نمیتوان جزء طبقه پرنده‌گان پستانداران محسوب داشت بلکه باید آن را احدها اصلی میان این دو طبقه بحساب بیاوریم. خفاش دارای انواع بسیاری است، بعضی از آنها نسبتاً درشت است بطوریکه طول بالهای آن به ۱۲ سانتیمتر می‌رسد و بعضی از آنها کوچک است، بعضی از انواع خفاش گیاهخوار و بعضی از حشرات و گوشت تندیه می‌کنند.

فاصله اشیاء را با گوش درک می‌کند.

یکی از عجایب خلقت این حیوان آنست که در نور خورشید سخت نتوان است ولذا شبه بفاللت و تحصیل روزی می‌پردازد و روزها در گوشه لانه خود خزیده و با تظارف ارسیدن شب دقیقه شماری می‌کند و همینکه چهرۀ فروزان خورشید ذیر نقاب افق ناپدید شد خفاش از جای خود حرکت می‌کند و برای تحصیل نیازمندیهای زندگی گرم تکا پو و فعالیت می‌گردد.

نکته قابل توجه اینجا است که دانشمندان با تجربه های دقیقی پی برده اند که دیدن خفash یعنی درک کردن اشیاء و فاصله آنها را از خود بوسیله چشم نیست بلکه در گوش این حیوان دستگاهی شبیه به «رادار» هست که بوسیله آن اشیاء را درک میکند باین معنا که در ضمن پرواز شبانه خود صدای های مخصوصی که گوش بشرط شنیدن آنرا ندارد از خود سرمهیده دارد انعکاس این صدایها فاصله اشیاء را از خود درک میکند (۱)

مردم دامهایی که روزنه های کوچک دارد پرده های نهادارها گسترده اند ولی خفash هنگام شب از روزنه های دام، بدون اینکه سیمه های آن را می کند، داخل دام گردیده است.

یکی از دانشمندان علم جانورشناسی چشم چند خفash را در آورده و در محله ایکه دارای دیوارهای زیادی بود رها کرد دید آنها نزدیک هر چندی که میرسند مانند خفash سالم دفعتاً بر میگردند و از تصادم بمانع جدا احتراز میکنند و چون نزدیک درختی میرسند که طور سیمی بشاخه ای آن آویخته است طوری میپرسند که پاهای پرده های آنها با چیزی تماس حاصل نمیکند.

خفash در زمستانها معمولاً بیحس میشود ولی در تاستان بفعالیت و تولید مثل میپردازد این حیوان در شکاف های دیوار و سقف ساخته اند که روزها خوبی تاریک است منزل میکند و اغلب ناخن های پای خود را بجایی محکم کرده و وارونه خود را میآویزد و برای نتحال چندین ساعت میماند.

تنها پرنده ای که بچه اشر اهنگام پرواز حمل میکند

نوزادهای طبقه پستانداران نوع آهنگام تولد قادر براه رفتن نیستند و اگر ضرورتی برای جابجا کردن آنها از قبیل رهانیدن از آتش سوزی جنگل یا از خطر سیل یا از تهدید و ترس جانوران دیگر اقتضا کند مادران آنها را بسحوبی حمل میکنند.

هر نوع از پستانداران در این کارشیوه مخصوصی دارند، موش صحرائی و موش خانگی هنگام فرار بچه های خود را که به پستان مادر می چسبند بدنبال میکشند.

«سنجباب» پوست زیر شکم بچه خود را بدندان میگیرد و بچه پرور پوزه او حلقه میزند بطوط یکه سرش از یکسو و پاهایش از سوی دیگر بصورت آن می چسبد و با یونیتله بچه خود را حمل میکند.

سک آبی برای این منظور روی پاهای عقب راه میرود و دستهایش را راست میکند و کتفها دارو پیشین نگه میدارد و بچه آن روی دستهایش که چون سکوئی است می نشیند و باین ترتیب

نوزاد شر روى دست ميپردا جانور شکار گر مخصوصی که «شروع» نامیده ميشود و بموش خانگی
شباخت بسیاری دارد ، برای رهانیدن نوزادان خود از خطر ، راه شگفت‌انگیزی پیش گرفته است باين ترتیب که هر نوزاد ، دم نوزاد دیگر را بندان میگیرد و مادر ؛ آنها را چون ذبحيري بدنبال خود میکشد .

گوشخواران معمولاً بجههای خود را بادهان حمل میکنند ، گر بهوشی و بیرون چه خود را در دهان میگیرند اما دندانهای قوی و استخوان شکن خود را بر تن آن‌هاست میفشارند .

خرسها می‌که در نواحی قطب زندگی میکنند در خشکیها مسافرت‌های طولانی انجام می‌دهند و بجههای خود را برپشت سوار کرده همراه میپرند .

یکی از پستانداران دریائی که «سمور» نامیده ميشود در حمل و نقل بجهاش شیوه عجیبی دارد این حیوان برپشت خود در روی آب میخوابد و بجهاش را با دو دست بر سینه خود می‌چسباند و بجهه در آغوش مادر که چون گهواره است شیر میخورد و میخوابد و امواج دریا گهواره اشرا می‌جنبهاند .

حیوانی بنام مور چه خوار بجههای خود را برپشت و کفاهای خود سوار کرده حمل میکند . حمل کردن این حیوانات بجههای خود را بترتیبی که گفته شد هر چند موضوع شگفت‌انگیزی است ولی هیچیک از این پستانداران پرنده نیستند اما شیوه خفاش که تنها پستانداری است که میپردا در موضوع حمل کردن بجهه از همه اینها شگفت‌انگیز تر است . خفاش هر باری که یاد و بجهه میزاید و در چند شب اول که پیش از شراث شکم آن می‌چسبد و خفاش در عین حال که آن را نگاهداشته بپرواز کردن می‌پردازد .

همینکه بجهه قدری بزرگتر شدند دیگر مادر آنها را همراه نمیپردازی از سقف یا شکاف دیوار آنها را وارونه می‌آویزد یعنی بوسیله ناخنها مخصوصی که دارند وارونه آویخته شده و تاما در شان بر گردد بهمین حال می‌مانند

بيان پیشوای عالیقدر اسلام در این مورد

خواننده محترم دانشمندان علم جانور شناسی در عجائب خلقت خفاش کلمات بسیاری گفته اند ولی خلاصه همه آنها را با برایان کاملتری در یکی از خطبهای توحیدی نهج البلاغه می‌بینیم . البته هدف عمده امیر مؤمنان علیه السلام از تذکر عجائب و اسرار خلقت خفاش مانند تذکرات بسیاری که درباره موجودات اسرار آمیز عالم خلقت داده امت پی بردن بقدرت و حکمت آفریدگار است که این موجودات بدیع را با قلم قدرت خود بر صفحات کتاب هستند

ترسم نموده است ، ماقسمتی اذ آن خطبیرا از قظر خواهد گان محترم میکندرایم : ازجمله صنعتهای دقیق و حکمتهای اعجاب انگیز پروردگار خلقت پراسرار خفاش است ، آفرینش این حیوان از جهاتی با جانداران دیگر متفاوت و موجب اعجاب است . اسرار شناختی روز بکلیه جانداران نیرو و نشاط میبخشد و آنها را بتکاپو و فعالیت میاندازد و تاریکی شب برای همه جانوران موجب آرامش و سکون است ولی خفاش بعضی در روز شناختی روزهر گز قدرت تکاپو و فعالیت ندارد و باید پلکهارا روی صفحه چشم خود افکنده در گوشة تاریکی بینند و با نچه در تاریکی شب بدست آورده است قناعت و ارتزاق کند و در تاریکی شب بتکاپو و فعالیت پردازد و در ظلمت سهمناک شب راه زندگی خود را تشخیص دهد و نیازمندیهای خود را تأمین کند فسبحان من جعل اللیل لیل نهار و معاشا و النهار سکنا و قرار ای بزرگست پروردگاریکه شب را به جای روز وسیله زندگی و روز را وسیله استراحت و آرامش آن حیوان قرارداده است .

۲ - بالهای خفاش برخلاف سایر پرنده‌گان از ماده مخصوصی که شباهت کاملی بغضروف لاله گوش دارد ساخته شده است و با آن باسانی میپرد این بالها نه آنقدر نازک و لطیف است که هنگام پرواز پاره شود و نه آن اندازه ضخیم و سنتکین است که مانع پرواز آن گردد ، این بالها مانند سایر دستگاههای بدن جانوران با حساب معین و دقیق آفریده شده است .

۳ - خفاش تنها پرنده‌ایست که میزاید و بجهه خود را در حال پرواز با خود حمل می‌کند با این ترتیب که نوزاد بمادر خود چسبیده است هر گاه مادرش بشیند آنهم می‌شنیند و هر وقت مادر پرواز کند آنهم پرواز میکند تا هنگامی که بجهاش برای پرواز کردن آماده نشده است این وضع ادامه دارد «فسیحان الباری لکل شیء علی غیر مثال خلا من غیره» منزه است آن آفریدگاری که هر موجودی را با امتیازات مخصوص و منحصری آفریده است و این خود دلیل پارزی بر قدرت نامحدود آن خداوند است (۱)